Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0240

Ajutine toetus ja ettemaksed seoses Lähis-Ida kriisist tingitud väetisehindade tõusuga

Euroopa Parlamendi 7. juuli 2026. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115 seoses konkreetset liiki sekkumisega Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) raames erakorralise ajutise toetuse andmiseks ja võimalusega kohandada otsetoetuste eraldisi 2027. kalendriaastaks ning määrust (EL) 2021/2116 seoses paindlikumate eeskirjadega ettemaksete tegemiseks, et reageerida Lähis-Ida kriisist tingitud väetisehindade tõusule (COM(2026)0282 – C10-0139/2026 – 2026/0150(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2026)0282),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C10-0139/2026),

 võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

– pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

– võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 17. juuni 2026. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,

– võttes arvesse kodukorra artikleid 60 ja 170,

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P10_TC1-COD(2026)0150

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 7. juulil 2026. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2026/..., millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115 seoses konkreetsete sekkumisviisidega erakorralise ajutise toetuse andmiseks Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) ja võimalusega kohandada otsetoetuste eraldisi 2027. kalendriaastaks ning määrust (EL) 2021/2116 seoses paindlikumate normidega ettemaksete tegemiseks, et reageerida Lähis-Ida kriisist tingitud väetisehindade tõusule

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt[1]

[1] Euroopa Parlamendi 7. juuli 2026. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

(1) Hiljutine Lähis-Ida kriis ja Hormuzi väina *de facto* sulgemine on toonud kaasa nafta, gaasi ja väetiste üleilmsete hindade tähelepanuväärse tõusu. Mõjutatud turgude globaalne olemus tekitab märkimisväärse hinnamõju, mis omakorda mõjutab liidu majanduse mitut sektorit kõigis liikmesriikides.

(2) Väetisehindade järsk tõus mõjutab otseselt põllumajandussektorit, kuna väetised on põllumajanduse tootlikkuse, põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja toiduga kindlustatuse seisukohast hädavajalikud. Väetiste ostmine on põllumajandustootjate jaoks üks suurimaid sisendikulusid. Lisaks hinnatasemele muudab turu volatiilsus liidu põllumajandustootjad eriti haavatavaks. Väetiste hinnatõus võib sundida põllumajandustootjaid nende kasutamist vähendama, millega kaasneb selge kvaliteedi ja saagikuse languse oht. Samuti võivad põllumajandustootjad vähendada haritavat maa-ala ja see omakorda mõjutaks liidu põllumajandustootmist.

(3) Selleks et kiiresti tegeleda liidu toidusüsteemi haavatavusega, mis tuleneb käesolevast kriisist, ja aidata likviidsusprobleemidega silmitsi seisvaid põllumajandustootjaid, on asjakohane lubada anda erakorralist ja ajutist toetust, lisades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusesse (EL) 2021/2115[2] uue kriisitoetuse sekkumisviisi Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) kaudu, ning võimaldades liikmesriikidele suuremat paindlikkust otsetoetuste ettemaksete tegemisel, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/2116[3]. Uue sekkumisviisi kasutuselevõtt ei tohiks kaasa tuua nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ[4] kohastes tegevusprogrammides kindlaks määratud väetiste kasutamise piirmäärade suurendamist.

---

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

4 Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (ELT L 375, 31.12.1991, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj).

(4) Uue sekkumisviisi alusel antav toetus peaks keskenduma aktiivsetele põllumajandustootjatele, keda kõrged väetisehinnad kõige rohkem mõjutavad, ning seda tuleks anda väetistega seotud lisakulude eest, mida põllumajandustootjad kannavad alates 1. märtsist 2026 alanud hindade tõusu tõttu. Nimetatud kuupäev on üksnes kõrgema väetisehinna kindlaksmääramisel aluseks võetav kuupäev ja seda ei tohi siduda toetusesaajatele tehtavate maksete rahastamiskõlblikkusega. Peaks olema võimalik premeerida pindalapõhiseid kohustusi juba täitvaid põllumajandustootjaid väetiste kasutamise vähendamise eest kõrgemate toetusmääradega. Lisaks tuleks kõnealuse sekkumisviisi alusel toetuse saajatele teha kättesaadavaks asjakohased teadmised ja teave selle kohta, kuidas vähendada väetiste kasutamist. Selleks et tagada avaliku sektori toetuse tõhus kasutamine ja kõnealuse toetuse õiglasem jaotamine toetuskõlblike põllumajandustootjate vahel, peaksid liikmesriigid piirama maksimaalset toetust toetusesaaja kohta või toetusega hõlmatud hektarite maksimaalset arvu. Kõnealuse toetuse kiireloomulisuse, ajutise ja erakorralise laadi ning vastavate maksete kiire väljamaksmise vajaduse tõttu tuleks kindlaks määrata toetusesaajatele tehtavate maksete lõppkuupäev.

(5) Selleks et tagada liidu rahaliste vahendite usaldusväärne finantsjuhtimine, peaksid liikmesriigid tagama, et kogu toetus, mida põllumajandustootja saab uue sekkumisviisi alusel, koos muude riiklike või liidu toetusvahenditega, mille eesmärk on reageerida kõrgete väetisehindade mõjule, ei tooks kaasa ülemäärast hüvitamist ega topeltrahastamist.

(6) Selleks et stimuleerida rahastamisvahendite kasutamist uue sekkumisviisi alusel antava toetuse jaoks, ei tohiks maksimaalseid toetusmäärasid kohaldada, kui toetust antakse eraldiseisva käibekapitali vormis.

(7) Selleks et vältida viivitusi maksete tegemisel likviidsusprobleemidega põllumajandustootjatele, tuleks ette näha, et EAFRDst rahastatavad kulud on uue sekkumisviisi puhul rahastamiskõlblikud alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast ja enne seda, kui liikmesriigid esitavad komisjonile ÜPP strateegiakava strateegilise muudatuse taotluse, millega kehtestatakse kõnealune sekkumine.

(8) Uue sekkumisviisi alusel antava toetuse rahastamine tuleks kavandada nii, et EAFRD osaluse määr oleks kuni 65 % rahastamiskõlblikest avaliku sektori kuludest.

(9) Selleks et tagada käesolevas määruses sätestatud uue sekkumisviisi piisav rahastamine, seadmata ohtu ÜPP strateegiakavade muid eesmärke ja kriisitoetusteks reserveeritud summasid, tuleks kindlaks määrata liidu toetuse maksimaalne osakaal uues sekkumisviisis.

(10) Uue sekkumisviisi eripära tõttu ei tohiks selle suhtes kohaldada nõuet panustada määruse (EL) 2021/2115 I lisas loetletud tulemusnäitajatesse.

(11) Kui uus sekkumisviis lisatakse ÜPP strateegiakavadesse, ei tohiks sellist strateegilise muudatuse taotlust arvestada aasta jooksul tehtavate strateegiliste muudatuste maksimaalse arvu hulka.

(12) Võrdsete tingimuste tagamiseks peaks uue sekkumisviisi alusel antavate sekkumiste maksimaalne täiendav riiklik rahastamine piirduma 200 %-ga EAFRD rahastamisest selle sekkumisviisi puhul.

(13) Määruse (EL) 2021/2115 I lisasse tuleks uue sekkumisviisi jaoks lisada täiendav väljundnäitaja.

(14) Määruse (EL) 2021/2115 XV lisa pealkirja tuleks muuta, et kajastada asjaolu, et toetuse rahaline ülempiir hõlmab uue sekkumisviisi rahastamist.

(15) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 103 lõikega 1 võimaldatakse liikmesriikidele paindlikkust kohandada oma otsetoetuste eraldisi, paigutades vahendeid ümber otsetoetuste eraldiste ja EAFRD eraldiste vahel kalendriaastatel 2023–2026. Selleks et liikmesriigid saaksid jätkuvalt edukalt rakendada oma ÜPP strateegiakavade aluseks olevaid riiklikke strateegiad, sealhulgas strateegiaid ootamatu kriisiga, nagu kõrgete väetisehindade mõju, toimetulekuks, peaks liikmesriikidel olema ka lubatud kohandada otsetoetuste eraldisi 2027. kalendriaastal teatava ülemmäära piires, võttes aluseks kalendriaastate 2023–2026 suhtes kohaldatavad ümberpaigutamise piirangud, ning muuta vastavalt oma ÜPP strateegiakavasid. Seepärast on asjakohane kõnealune võimalus ette näha, lisades määruse (EL) 2021/2115 IV jaotisesse uue sätte ja vastava uue lisa, milles on sätestatud suurendamise ja vähendamise maksimumsummad liikmesriigi kohta. Samuti on vaja muuta määruse (EL) 2021/2115 artikli 87 lõiget 2, et anda komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt, millega muudetakse kõnealuse määruse V ja IX lisas sätestatud liikmesriikide eraldisi, et võtta arvesse otsetoetuste eraldiste kohandusi. Lisaks on vaja muuta määruse (EL) 2021/2115 artikli 112 lõike 2 punkti b, et lisada kohandused kõnealuse määruse artikli 107 lõike 1 punktis e osutatud rahastamiskava ülevaatetabelisse, ning muuta kõnealuse määruse artikli 119 lõike 2 punkti c, et lisada kohandused ÜPP strateegiakavade strateegiliste muudatuste loetellu. Peale selle on vaja muuta määruse (EL) 2021/2115 artikli 119 lõike 7 teist lõiku, et näha ette, et kohandustest tulenevat strateegilise muudatuse taotlust ei arvestata aasta jooksul tehtavate strateegiliste muudatuste maksimaalse arvu hulka. Lisaks on vaja muuta määruse (EL) 2021/2115 artikli 121 teise lõigu punkti b, et lisada nimetatud kohandused nende erisätete muudatuste loetellu, mille puhul kõnealuse määruse artikli 87 lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmise tähtaega ei võeta kõnealuse määruse artikli 21 esimeses lõigus osutatud komisjoni tegevuse tähtaja arvutamisel arvesse.

(16) Võttes arvesse Lähis-Ida kriisi ja sellest tulenevat väetisehindade tõusu ning põllumajandustootjate finantsriski, ei ole praegune ettemaksete tase enam piisav. Selleks et toetada likviidsusprobleemidega põllumajandustootjaid ja kuna kriisi mõju jääb suure tõenäosusega püsima kogu 2026. aasta jooksul, on asjakohane muuta määruses (EL) 2021/2116 sätestatud otsetoetuste ettemaksete maksimummäärasid, et võimaldada maksta kõnealuse kalendriaasta eest kõrgema määraga toetust. On asjakohane suurendada otsetoetuste ettemaksete ülemmäära 70 %-lt 75 %-le, järgides Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2024/2509[5] artiklis 11 sätestatud piirmäära.

(17) Liikmesriikidel on praegu lubatud teha põllumajandustootjatele ettemakseid kalendriaasta 16. oktoobrist kuni 30. novembrini. Selleks et toetada põllumajandustootjaid, kellel on kõrgete väetisehindade tõttu likviidsusprobleeme, on asjakohane võimaldada liikmesriikidele suuremat paindlikkust otsetoetuste ettemaksete ajastamisel ja võimaldada selliste maksete tegemist aasta alguses, vahetult pärast toetuse taotlemist. Võttes aga arvesse, et komisjon peab liikmesriikide poolt põllumajandustootjatele ühe kalendriaasta jooksul makstud otsetoetuste ettemaksed liikmesriikidele tagasi maksma alles järgmise aasta eelarvest, tuleks enne 16. oktoobrit 2026 toetusesaajatele makstud otsetoetuste ettemaksed lugeda sooritatuks 2026. aasta novembris ja liikmesriigid peaksid need deklareerima hüvitamiseks koos kõnealust kuud käsitleva deklaratsiooniga, et komisjon hüvitaks asjaomased kulud 2027. aasta alguses.

---

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/2509, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid (ELT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(18) Määruse (EL) 2021/2116 artikkel 59 võimaldab liikmesriikidele paindlikkust oma juhtimis- ja kontrollisüsteemide kehtestamisel. Liikmesriike julgustatakse kohandama oma juhtimis- ja kontrollisüsteeme, eesmärgiga tagada, et käesoleva määrusega ette nähtud ettemaksete ajastust ja suurust puudutav täiendav paindlikkus võimaldaks toetada põllumajandustootjaid õigel ajal ja tõhusalt. Eelkõige peaksid liikmesriigid otsustama, millised kontrollid peavad olema tehtud enne, kui saab teha ettemakseid kiireloomuliste likviidsusvajaduste rahuldamiseks. Sellega seoses peaksid liikmesriigid võtma arvesse ka võimalust nõuda tagasi alusetult tehtud ettemaksed ja seega kaitsta liidu finantshuve enne lõppmakse tegemist. Lõppmaksete tegemise ajal peaks liikmesriik hindama nõuete rikkumise riski, kasutades selliseid võimalusi nagu rahastamiskõlblikkuse ja võimalike nõuete rikkumiste kontrollimine ning alusetult makstud summade tagasinõudmine. Kui on kehtestatud tõhus juhtimis- ja kontrollisüsteem, sealhulgas võlahalduse puhul, siis ei ole tõsiste puuduste tekkimine tõenäoline.

(19) Määrusi (EL) 2021/2115 ja (EL) 2021/2116 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(20) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt tegeleda kiiresti liidu toidusüsteemi haavatavusega, mis tuleneb hiljutisest Lähis-Ida kriisist, ja aidata likviidsusprobleemidega silmitsi seisvaid põllumajandustootjaid, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid käesoleva määruse ja muude ÜPP vahendite vaheliste seoste ning selle tõttu, et käesolev määrus on lahutamatult seotud liidu peaeesmärkide saavutamisega, paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(21) Võttes arvesse kiireloomulist vajadust võimaldada põllumajandustootjatel teha õigeaegseid investeerimisotsuseid ja seega minimeerida toidutootmise vähenemise ohtu, peetakse asjakohaseks teha erand Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 sätestatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.

(22) Lähtuvalt vajadusest võtta viivitamatuid meetmeid, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2021/2115 muutmine

Määrust (EL) 2021/2115 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 69 lisatakse järgmine punkt:

„j) toetus põllumajandustootjatele, keda mõjutab Lähis-Ida kriisist tingitud väetisehindade järsk tõus.“

2) III jaotise IV peatüki 1. jaosse lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 78b

Toetus põllumajandustootjatele, keda mõjutab Lähis-Ida kriisist tingitud väetisehindade järsk tõus

1. Liikmesriigid võivad anda erakorralist ajutist toetust aktiivsetele põllumajandustootjatele, keda mõjutab väetisehindade järsk tõus. Sellise toetuse andmise suhtes kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud ja liikmesriikide ÜPP strateegiakavades täpsustatud tingimusi.

2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli kohane toetus on suunatud põllumajandustootjatele, keda mõjutab Lähis-Ida kriisist tingitud väetisehindade järsk tõus kõige enam. Selleks määravad nad olemasolevate tõendite alusel kindlaks toetuskõlblikkuse tingimused.

3. Käesoleva artikli kohane toetus katab osaliselt väetiste lisakulud, mis on tingitud 1. märtsil 2026 alanud Lähis-Ida kriisist tulenevatest turusuundumustest. Lisakulud arvutatakse väetiste tüüpilise hinna ja väetiste võrdlushinna vahena. Liikmesriigid määravad mõistlike eelduste põhjal kindlaks võrdlushinna, mis põhineb vähemalt kolme järjestikuse kuu väetiste keskmisel hinnal ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 28. veebruarini 2026, ja tüüpilise hinna, mis põhineb väetiste hinnal liikmesriigi kindlaks määratud ajavahemikul, mis ei alga enne 1. märtsi 2026. Käesoleva artikli kohast toetust antakse ühikuhinnana hektari kohta, mis arvutatakse väetiste keskmise aastase tarbimise alusel pindala kohta sektorite või tootmissüsteemide kaupa. Teise võimalusena võivad liikmesriigid võtta käesoleva artikli kohase toetuse aluseks iga toetusesaaja tegelikud kulud, kasutades sama võrdlushinda, nagu on kirjeldatud käesolevas lõikes.

4. Liikmesriigid kehtestavad kohaldatavad toetusmäärad, et katta kuni 50 % väetistega seotud lisakuludest. Põllumajandustootjate puhul, kelle suhtes kohaldatakse väetiste kasutamise vähendamise eesmärgil artiklites 31 ja 70 osutatud kohustusi või artiklis 72 osutatud nõudeid, võib neid määrasid suurendada kuni 80 %-ni. Eraldiseisva käibekapitali vormis rahastamisvahendite suhtes kohaldatakse artikli 80 lõiget 4.

5. Liikmesriigid kehtestavad iga toetusesaaja kohta maksimaalse toetussumma või hektarite maksimaalse arvu, mille eest toetusesaaja võib toetust saada.

6. Käesoleva artikli kohane toetus makstakse põllumajandustootjale välja 30. juuniks 2027.

7. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli kohaselt toetust saavatel põllumajandustootjatel on juurdepääs asjakohastele teadmistele ja teabele, et võimaldada neil optimeerida väetiste kestlikku kasutamist.

8. Käesoleva artikli kohasel toetuse andmisel tagavad liikmesriigid, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis tuleneb käesoleva artikli kohase sekkumise kombineerimisest muude riiklike või liidu toetusvahenditega.“

3) Artiklit 80 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Määruse (EL) 2021/1060 artiklis 58 osutatud rahastamisvahendite vormis toetust võib anda käesoleva määruse artiklites 73–78 ja artiklis 78b osutatud sekkumisviisidena.“;

b) lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„3. Vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 58 lõikele 2 võib käibekapital, sealhulgas eraldiseisev käibekapital, olla käesoleva määruse artiklite 73, 74, 76, 77, 78 ja 78b kohaselt rahastamiskõlblik kulu, kui see panustab vähemalt ühe asjaomase sekkumisega seotud erieesmärgi saavutamisse. Nimetatud artiklite kohaselt võib toetada eraldiseisva käibekapitali rahastamist, ilma et selle suhtes kohaldataks nõuet, et vahendite lõplik saaja peab saama toetust muude sama artikli kohaste kulude katmiseks.“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Erandina artiklitest 73, 74, 76, 77, 78 ja 78b ei kohaldata nimetatud artiklites kehtestatud toetusmäärasid eraldiseisva käibekapitali rahastamise suhtes.“

4) Artikli 86 lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust võidakse ÜPP strateegiakavas ette näha, et artikli 78b kohaste sekkumisviiside puhul on EAFRDst rahastatavad kulud, mis on seotud ÜPP strateegiakava muutmisega, rahastamiskõlblikud enne komisjonile muutmistaotluse esitamise kuupäeva, kuid mitte enne... [käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäev].“

5) Artikli 87 lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 152 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse liikmesriikide eraldisi, mis on sätestatud V ja IX lisas, et võtta arvesse antavate otsetoetuste maksimaalse kogusumma arengut, sealhulgas artiklites 17 ja 103 osutatud ümberpaigutamisi, artiklis 103a osutatud otsetoetuste eraldiste kohandusi, artikli 88 lõikes 5 osutatud rahaeraldiste ümberpaigutamisi, ja mahaarvamisi, mis on vajalikud sekkumisviiside rahastamiseks artikli 88 lõikes 6 osutatud muudes sektorites.“

6) Artikli 91 lõike 3 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) 65 % rahastamiskõlblikest avaliku sektori kuludest, mis on ette nähtud looduslikust või muust piirkondlikust eripärast tulenevate piirangutega seotud toetuste puhul vastavalt artiklile 71 ja toetuste puhul vastavalt artiklile 78b;“.

7) Artikkel 96a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 96a

Maksimaalsed rahaeraldised artiklis 78a osutatud põllumajandustootjatele makstavateks kriisitoetusteks ja artiklis 78b osutatud põllumajandustootjatele makstavaks toetuseks

1. Iga liikmesriigi puhul on maksimumsumma, mida saab reserveerida artiklis 78a osutatud loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofide tagajärjel põllumajandustootjatele makstavateks kriisitoetusteks ja artiklis 78b osutatud toetuseks põllumajandustootjatele, keda mõjutab Lähis-Ida kriisist tingitud väetisehindade järsk tõus, piiratud XV lisas sätestatud iga-aastaste summadega.

2. Kuni 25 % XV lisas sätestatud iga-aastastest summadest võib reserveerida selleks, et rahastada artiklis 78b osutatud toetust põllumajandustootjatele.

3. EAFRD kogukulud artiklis 78a osutatud kriisitoetusteks ja artiklis 78b osutatud toetuseks ei tohi ületada selliste sekkumisviiside jaoks eelarveaastateks 2026 ja 2027 ette nähtud soovituslike rahaeraldiste summat, mille liikmesriigid on kindlaks määranud oma rahastamiskavades kooskõlas artikli 112 lõike 2 punktiga a ja mille komisjon on heaks kiitnud kooskõlas artikliga 119. Kõnealust rahalist ülemmäära käsitatakse liidu õiguses kehtestatud rahalise ülemmäärana.“

8) IV jaotisesse lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 103a

Otsetoetuste eraldised 2027. kalendriaastaks

Liikmesriigid võivad hiljemalt 31. augustiks 2026 otsustada osana oma ÜPP strateegiakava strateegilise muutmise taotlusest, millele on osutatud artiklis 119, suurendada või vähendada oma otsetoetuste eraldisi, mis on sätestatud V ja IX lisas 2027. kalendriaastaks, summa võrra, mis ei ületa XVI lisas sätestatud maksimaalset suurendamist ja vähendamist liikmesriigi kohta.“

9) Artikli 111 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimese lõigu punkti e ei kohaldata artikli 55 lõike 1 punktides a ja c–g osutatud mesindussektorisse sekkumise viiside suhtes, artikli 58 lõike 1 punktides h–k osutatud veinisektorisse sekkumise viiside suhtes, artiklis 77 osutatud koostöösse sekkumise viisi alla kuuluvate kvaliteedikavade teavitus- ja müügiedendusmeetmete suhtes, artiklis 78a osutatud loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofide tagajärjel põllumajandustootjatele kriisitoetustena makstavate sekkumiste suhtes, ning selliste sekkumiste suhtes, mis on seotud artiklis 78b osutatud toetusega põllumajandustootjatele, keda mõjutab Lähis-Ida kriisist tingitud väetisehindade järsk tõus.“

10) Artikli 112 lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) punktis a osutatud summad, mis paigutatakse ümber otsetoetuste vormis sekkumisviiside ja maaelu arengusse sekkumise viiside vahel kooskõlas artikliga 103, ning mis tahes mahaarvamised otsetoetuste vormis sekkumisviiside jaoks ette nähtud liikmesriigi eraldistest, et teha summad kättesaadavaks muudesse sektoritesse sekkumise viiside jaoks, millele on osutatud III jaotise III peatüki 7. jaos, kooskõlas artikli 88 lõikega 6, ning kõik otsetoetuste eraldiste kohandused kooskõlas artikliga 103a;“.

11) Artiklit 119 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 esimese lõigu punkt c asendatakse järgmisega:

„c) artikli 17 lõikega 5, artikli 88 lõikega 7, artiklitega 92–98, artikli 103 lõigetega 1, 5 ja 6 või artikliga 103a seotud muudatused;“;

b) lõike 7 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Strateegilise muudatuse taotlust, mis on seotud artikli 17 lõikega 5, artikliga 78b, artikli 88 lõikega 7, artikli 103 lõikega 5 või 6 või artikliga 103a, ei võeta käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud piirangute puhul arvesse.“

12) Artikli 121 teise lõigu punkt b asendatakse järgmisega:

„b) artikli 17 lõikega 5, artikli 88 lõikega 7, artikli 103 lõikega 5 ja artikliga 103a seotud muudatuste puhul ajavahemik, mis on ette nähtud eraldiste muutmist käsitleva delegeeritud õigusakti vastuvõtmiseks kooskõlas artikli 87 lõikega 2.“

13) Artiklisse 146 lisatakse järgmine lõik:

„Liikmesriigid võivad ette näha täiendava riikliku rahastamise kuni 200 % ulatuses EAFRD vahenditest, mis on eraldatud ÜPP strateegiakavas artikli 78b kohase toetuse jaoks.“

14) I ja XV lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale.

15) Käesoleva määruse II lisas esitatud tekst lisatakse XVI lisana.

Artikkel 2

Määruse (EL) 2021/2116 muutmine

Määrust (EL) 2021/2116 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 21 lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„2. Igakuised maksed kantakse liikmesriikidele üle hiljemalt kantud kulude järgse teise kuu kolmandal tööpäeval, võttes arvesse artiklite 39–42 alusel kohaldatud vähendamisi ja peatamisi või muid korrektsioone. 1.–15. oktoobrini liikmesriikide kantud kulud loetakse tehtuks oktoobris. 16.–31. oktoobrini kantud kulud loetakse tehtuks novembris. Kulusid, mida liikmesriigid on kandnud ettemaksete tegemiseks enne 2026. kalendriaasta 16. oktoobrit vastavalt artikli 44 lõike 2 teise lõigu punktile a, käsitatakse novembrikuus tehtud kuludena ja need deklareeritakse kõnealust kuud käsitlevas deklaratsioonis.“

2) Artikkel 35 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 35*

Põllumajanduslik eelarveaasta

Ilma et see piiraks komisjoni poolt artikli 47 lõike 2 esimese lõigu punkti a kohaselt kehtestatud riikliku sekkumisega seotud kulu- ja tuludeklaratsioone ning artikli 44 lõike 2 teise lõigu punkti a kohaselt enne 2026. kalendriaasta 16. oktoobrit tehtud ettemaksetega seotud kuludeklaratsioone käsitlevate erisätete kohaldamist, hõlmab põllumajanduslik eelarveaasta tehtud kulusid ja saadud tulusid, mille makseasutused kannavad EAGFi ja EAFRD raamatupidamisarvestusse seoses N põllumajandusliku eelarveaastaga, mis algab N–1 aasta 16. oktoobril ja lõpeb N aasta 15. oktoobril.“

3) Artikli 44 lõike 2 teise lõigu punkt a asendatakse järgmisega:

„a) enne 1. detsembrit, kuid mitte enne 16. oktoobrit, teha ettemakseid kuni 70 % ulatuses otsetoetuste vormis sekkumise puhul ning määruse (EL) nr 228/2013 IV peatükis ja määruse (EL) nr 229/2013 IV peatükis osutatud meetmete kohaselt otsetoetustest koosnevate toetuste puhul, ning 2026. taotlusaasta osas teha enne 16. oktoobrit 2026 käesolevas punktis osutatud sekkumiste ja toetuste puhul ettemakseid kuni 75 % ulatuses.“

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

…,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*

I LISA

Määruse (EL) 2021/2115 I ja XV lisa muudetakse järgmiselt.

1) I lisas esitatud tabelisse „Seire – VÄLJUND. Sekkumisviisid ja nende väljundnäitajad“ lisatakse rea „Loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofide tagajärjel põllumajandustootjatele makstavad kriisitoetused (artikkel 78a)“ järele järgmine kanne:

„

Toetus põllumajandustootjatele, keda mõjutab Lähis-Ida kriisist tingitud väetisehindade järsk tõus (artikkel 78b)	O.9b Toetust saavate põllumajandustootjate arv pärast väetisehindade järsku tõusu

“.

2) XV lisa pealkiri asendatakse järgmisega:

„*XV lisa*

Maksimumsumma liikmesriigi kohta, mille võib reserveerida artiklis 78a osutatud põllumajandustootjatele makstavaks kriisitoetusteks ja artiklis 78b osutatud põllumajandustootjatele makstavaks toetuseks“.

II LISA

„XVI lisa

ARTIKLIS 103A OSUTATUD MAKSIMUMSUMMAD

Otsetoetuste eraldiste suurendamise maksimaalne summa 2027. kalendriaastal liikmesriigi kohta

	Eurodes (jooksevhindades)
Belgia	20 700 224
Bulgaaria	84 648 793
Tšehhi	64 796 927
Taani	18 983 515
Saksamaa	273 089 935
Eesti	26 404 994
Iirimaa	77 910 157
Kreeka	139 238 400
Hispaania	324 114 848
Prantsusmaa	364 860 018
Horvaatia	74 326 850
Itaalia	337 480 344

Küpros	5 942 629
Läti	35 248 552
Leedu	58 648 549
Luksemburg	3 077 661
Ungari	104 217 287
Malta	4 996 124
Madalmaad	18 317 092
Austria	130 006 188
Poola	396 000 462
Portugal	162 165 186
Rumeenia	290 114 968
Sloveenia	27 542 548
Slovakkia	77 723 373
Soome	106 364 987
Rootsi	63 566 922

Otsetoetuste eraldiste vähendamise maksimaalne summa 2027. kalendriaastal liikmesriigi kohta

	Eurodes (jooksevhindades)
Belgia	123 731 481
Bulgaaria	207 943 425
Tšehhi	213 736 824
Taani	215 591 819
Saksamaa	1 228 923 865
Eesti	51 254 687
Iirimaa	296 570 499
Kreeka	472 915 011
Hispaania	1 209 271 990
Prantsusmaa	1 821 250 134
Horvaatia	93 692 559
Itaalia	907 132 289
Küpros	11 911 885
Läti	91 120 936
Leedu	153 178 204

Luksemburg	8 186 957
Ungari	310 796 291
Malta	1 148 505
Madalmaad	179 345 582
Austria	169 395 462
Poola	796 492 035
Portugal	159 948 413
Rumeenia	507 398 799
Sloveenia	32 882 513
Slovakkia	103 868 686
Soome	131 201 466
Rootsi	171 704 104

“.